

giver skattefrihed ved ekspropriation og salg til et privat skattepligtigt selskab f.eks. et elselskab, kan være i strid med EU's statsstøtteregler, og derfor må forventes at give problemer i forhold til EU?»

Begrundelse

Efter bestemmelsen i ejendomsavancebeskatningsloven § 11 giver afståelse af fast ejendom ved ekspropriation skattefrihed. Det samme gælder ved afståelse til en køber, der opfylder betingelserne for, at ejendommen i givet fald kan eksproprieres.

Der er således skattefrihed ved afståelse af fast ejendom til et elselskab, da elselskabet vil kunne opnå ekspropriation efter reglerne i § 18 i lov om stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel. Det samme gælder afståelse til trafikalselskaber, teleselskaber etc.

De pågældende regler blev indført på et tidspunkt, hvor erhververen i sådanne tilfælde var offentlig myndighed eller koncessionerede selskaber.

Tidligere kunne skattefriheden bl.a. begrundes med, at da afståelsen skete til offentlig myndighed, medførte reglen en besparelse for de pågældende myndigheder, da afståelsesvederlaget blev fastsat under hensyn til, at afståelsen var skattefri.

Imidlertid sker afståelsen i dag ofte til et privat selskab. Hvis skattefriheden hos den, der afstår den faste ejendom, medfører, at den faste ejendom overdrages til en lavere værdi end handelsværdien, har den private erhverver, f.eks. elselskabet, derved opnået en økonomisk fordel som følge af sælgers skattefrihed.

Spørgeren ønsker derfor belyst, om de nuværende regler er i strid med EU's statsstøtteregler.

Svar (18/7 03)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand): Efter EF-traktatens artikel 87 (forbud mod statsstøtte) er der fire grundlæggende betingelser, der skal være opfyldt, for at der foreligger ulovlig statsstøtte. Alle betingelserne skal være opfyldt. Betingelserne er følgende:

- Der skal være tale om støtte under enhver tænkelig form.
- Støtten skal være ydet staten eller ved hjælp af statsmidler.

c) Støtten skal fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner.

d) Støtten skal påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne.

Jeg forstår spørgeren således, at skattefriheden skulle betyde, at det private selskab kan presse erstatningen ned til et beløb under værdien i handel ogandel.

Efter grundlovens § 73 kan ekspropriation kun ske mod fuldstændig erstatning, og det er gevinsten opgjort ud fra det fulde erstatningsbeløb, der er skattefri efter ejendomsavancebeskatningslovens § 11. Ved ekspropriation er det to uafhængige parter – ekspropriationsmyndighed og ejendommens ejer – med modstridende interesser, der står over for hinanden. I tilfælde af uenighed f.eks. om erstatningens størrelse er der regler om nedsættelse af taksationskommissioner, der ved kendelse afgør spørgsmålet om erstatningsudmålingen. Det er et krav, at taksationskommissionerne er uafhængige instanser.

Ved de frivillige aftaler er der ligeledes tale om en aftale, der indgås mellem to uafhængige parter. Formodningen er derfor for, at den aftalte erstatning svarer til værdien i handel ogandel henholdsvis værdiforringelsen, hvis der er tale om rådighedsindskrænkninger. Sammenholdt med, at alternativet for ejendommens ejer er en egentlig ekspropriation med grundlovens krav om fuldstændig erstatning, og det forhold at skattefriheden ikke er maksimeret, er der ikke grundlag for at antage, at ejendommens ejer på grund af skattefriheden er villig til at aftale en væsentlig lavere erstatning, fordi gevinsten er skattefri. En frivillig aftale kan være et hurtigere og mere fleksibelt instrument end en egentlig ekspropriation, og på den konto kan ejendommens ejer måske være villig til at slække på sine krav. Men i så fald må dette tages som udtryk for værdien i handel ogandel i den givne situation, på samme måde som ved en almindelig handel, hvor ejendommen handles kontant.

Jeg mener således ikke, at der er belæg for den antagelse, at ejendommens ejer på grund af reglen om skattefrihed ved ekspropriation m.m. skulle være villig til at acceptere en lavere erstatning end den fulde værdi. Diskussionen om EU's statsstøtteregler falder dermed på, at den første betingelse – der skal være tale om støtte – ikke er opfyldt.